

**СУЧАСНІ МЕТОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ У ЗВО:
АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД**

МАРТИНЮК І. А., канд. психол. наук, доцент, в.о. завідувача кафедри психології
Національний університет біоресурсів і природокористування України,

E-mail: martirene@ukr.net

ТЕСЛЮК В. М., канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри психології
Національний університет біоресурсів і природокористування України,

E-mail: v.tesliuk46@gmail.com

Анотація. У статті аналізується поняття якості вищої освіти та підходів до її забезпечення. Розглянуто сутність розуміння якісної фахової підготовки вітчизняними та зарубіжними науково-педагогічними працівниками. Акцентовано увагу на багатогранності феномену якості вищої освіти та різноманітності шляхів і методів її забезпечення. Висвітлені результати теоретичного аналізу особливостей освітнього процесу в університетах, що посідають лідерські позиції у QS World University Rankings: Масачусетському технологічному, Оксфордському, Стенфордському, Гарвардському та Кембриджському. Зроблено висновок про важливість запровадження чи активізації використання у вітчизняних закладах вищої освіти таких методів підвищення якості навчання здобувачів: дослідницькі проєкти, лекції діалогічного характеру з розбором актуальних кейсів, написання творчих есе під час самостійної роботи на підґрунті опрацювання заданих наукових джерел, семінари-дискусії із заохоченням студентів до постановки великої кількості запитань та пошуку відповіді на них, підготовка студентів до лекції шляхом опрацювання наукової літератури за її тематикою, індивідуальні співбесіди за темою заняття, запрошення на окремі лекції відомих вузькопрофільних фахівців відповідної галузі.

Ключові слова: *якість освітніх послуг, ЗВО, вища освіта, методи викладання, освітній процес.*

Актуальність (Introduction). Розвиток суспільства потребує постійного вдосконалення системи вищої освіти. Тому усі держави перебувають у пошуках, розробках новацій, здатних забезпечити якісну підготовку фахівців різних профілів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій (Analysis of recent researches and publications). Питання забезпечення якості вищої освіти розглядається на різних рівнях: як складова національної системи забезпечення якості вищої освіти, як складова культури закладу вищої освіти, як феномен у роботі конкретного науково-педагогічного працівника та як результат навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Рівень національної системи забезпечення якості вищої освіти представлений діяльністю державних структур, що координують, здійснюють моніторинг та контроль показників якісного провадження освітнього процесу закладів вищої освіти країни. В Україні такими структурами є Міністерство освіти, Національна агенція з якості вищої освіти. У Європі – Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти (European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA).

ENQA визнає різноманітність підходів у забезпеченні якості вищої освіти, що уособлює суттєву кореляцію цілей і контексту, в якому все відбувається. ENQA визначає культуру якості, передусім як організаційну культуру ЗВО, що спрямована на безперервне посилення якісних

показників його діяльності. Вона характеризується наявністю двох сутнісних елементів: культурного, який передбачає присутність у зацікавлених осіб спільних цінностей, переконань і очікувань, та управлінського, що презентований чітко визначеними процесами координації індивідуальних зусиль учасників освітнього процесу щодо посилення якості вищої освіти. Відповідно, ENQA розрізняє чотири типи культури якості вищої освіти, що притаманні сучасним європейським університетам:

- тип А: залучення адміністрації, персоналу та студентів є слабким, що призводить до неефективного підходу, коли ніхто не несе відповідальність за якість вищої освіти;

- тип В: прихильність до забезпечення якості є неявною і виявляється лише у виконанні професійних функцій; залучення адміністрації є слабким, що унеможливорює розвиток культури якості вищої освіти;

- тип С: рівень участі адміністрації університету є високим, натомість, залучення студентів – низьким, і тому погляд на якість є суто управлінським, зосередженим на реалізацію процедур забезпечення якості вищої освіти;

- тип D: рівень залучення адміністрації, викладачів і студентів є високим, що у результаті призводить до розвитку справжньої культури якості вищої освіти. [1]

Із наведеного переліку очевидно, що саме останній тип культури якості є бажаним для реалізації у закладах вищої освіти. Саме запровадження такого типу культури активно пропагується на сьогодні Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти України, яке активно співпрацює з Британською Радою та Агенцією із забезпечення якості у Великій Британії (Quality Assurance Agency).

У 2005 р. у м. Бергені (Норвегія) на Болонському саміті було прийнято «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі

вищої освіти» (англ. European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG). У їх підготовці брали участь ENQA) спільно з Європейським союзом студентів (ESU) та Європейською асоціацією закладів вищої освіти (EURASHE). Оновлену версію даного документу схвалено на Міністерській конференції 15 травня 2015 р. (м. Єреван, Вірменія). Головна мета «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» – сприяти кращому розумінню забезпечення якості навчання і викладання, не зважаючи на кордони між усімастейхолдерами. Забезпечення зовнішніх механізмів визначення якості вищої освіти сприяє побудові взаємодовіри і кращому визнанню кваліфікацій, програм та інших послуг. Предметом Стандартів є забезпечення якості навчання і викладання у вищій освіті, у тому числі побудова навчального середовища і відповідних зв'язків із дослідженнями та інноваціями. ЗВО мають стратегії і процедури для забезпечення і підвищення якості інших видів своєї діяльності, зокрема дослідницької та управлінської. Зазначається, що в основі процесів забезпечення якості лежать дві споріднені цілі – підзвітність і підвищення якості, які формують довіру до функціонування закладів вищої освіти. [20]

У вище зазначеному документі акцентується увага на запровадженні міждисциплінарних програм, поєднанні академічного навчання та навчання на робочому місці, важливості оцифровування (дигіталізації) інформації. Студенти повинні мати справу з дослідженнями або діяльністю, пов'язаною з дослідженнями й інноваціями, на всіх рівнях вищої освіти, щоб розвинути критичне та творче мислення, яке дозволить їм віднаходити інноваційні рішення для розв'язання нових викликів. Тому повинна покращуватися синергія між освітою, дослідженнями й інноваціями. Переведення інформації в цифрову (електронну) форму

може змінювати те, як надається вища освіта, як люди навчаються на різних етапах свого життя. Використання цифрової та змішаної освіти з відповідним забезпеченням якості має покращити навчання впродовж життя та гнучке навчання. [20]

На рівні культури закладів вищої освіти феномен якості освіти значною мірою обумовлений розумінням його сутності та показників, його досягнення закладається у місію й цілі розвитку.

Зупинимось детальніше на розумінні феномену якості університетської освіти.

У Законі України «Про вищу освіту» зазначено: «Якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг». [5]

Чимало відомих вчених, діячів освіти звертають увагу на необхідність більш широкого і глибокого розуміння визначення цього феномену.

Зокрема, С. М. Ніколаєнко звертає увагу на важливість відповідності результатів освіти державній стратегії формування економіки знань, виховання патріота-громадянина. Важливу роль у забезпеченні якості вищої освіти вчений відводить науково-педагогічним працівникам, зазначаючи: «Світові тенденції свідчать, що попри всі динамічні зміни, у центрі системи якісної освіти все-таки залишиться високопрофесійний викладач, здатний допомогти сформувати студенту його траєкторію розвитку». [8]

М. Винницький наголошує, що роль хорошого університету не лише в підготовці фахівця, а й наданні світоглядної підготовки, що означає широкі знання та компетенції, які дуже часто виражаються в таких речах, як *soft skills* або універсальні навички. [2]

А. Дурдас, Т. Кравчук звертають увагу на те, що якість вищої освіти розглядається також і як сукупність якостей осо-

бистості з вищою освітою, яка відображає її професійну компетентність, ціннісні орієнтації, соціальну спрямованість і визначає здатність вищої освіти задовольняти як особистісні духовні, так і матеріальні потреби, а також потреби суспільства. [4]

У 2009 р. в Комюніке Всесвітньої конференції ЮНЕСКО з вищої освіти «Нова динаміка вищої освіти і науки для соціальної зміни і розвитку» зауважувалось, що критерії якості мають відображати загальні цілі вищої освіти, зокрема виховання у студентів критичного і незалежного мислення та здатності до навчання впродовж життя; вони повинні заохочувати інновації та різноманітність; забезпечення якості вищої освіти вимагає визнання важливості залучення і збереження кваліфікованого, талановитого і відповідального науково-педагогічного штату. [14]

Г. Калінічева, обґрунтовуючи необхідність освіти впродовж життя («вона захищає особистість від невизначеності, непередбачуваності та викликів сучасного світу»), зауважує: «...якість освіти – це, у першу чергу, якість знань». [7]

Розуміння якості освіти зарубіжними колегами знаходимо в публікаціях, представлених в Інтернет-просторі. Зокрема, на сайті Гельсінського університету (Фінляндія) задекларовано: «Якість в Університеті Гельсінкі означає робити правильні речі в потрібний час у правильний спосіб для досягнення найвищих результатів. Операційні моделі, які відповідають меті, постійно оцінюються та вдосконалюються для подальшого покращення результатів. Якість – це ефективна робота та якісний результат». [20]

Колеги з Приморського університету (Словенія) Faganel A. & Dolinšek S. зауважують: «Бути орієнтованим на якість вищої освіти означає дбати про очікування студентів та інших клієнтів, а також усіх залучених сторін, і забезпечувати їх виконання». [17]

Колега із Суїнбернського технологічного університету (Австралія)

Chang W., аналізуючи сутність поняття якості вищої освіти, зауважує, що воно є досить комплексним, бо заклад вищої освіти, по суті, має багато клієнтів і багато продуктів. [15]

Колеги із Копенгагенського університету (Данія), описуючи якість освіти окремих факультетів, зазначають насамперед, про актуальність та сучасність навчальних програм високої якості. [19]

Dicker R., Garcia M., Kelly A. & Mulrooney H. – дослідники Кінгстонського університету (Англія), з'ясовуючи сутність поняття «якість вищої освіти», зауважують, що це багатовимірний, динамічний і контекстуальний термін, що може по-різному сприйматися зацікавленими сторонами: постачальниками (органи фінансування), користувачами продуктів (студенти), користувачами результатів (роботодавці) та працівниками вищої освіти. Вони провели опитування викладачів, студентів та роботодавців. У результаті вони виявили відмінності в розуміння якості між зазначеними категоріями досліджуваних. Для роботодавців свідченням якості освіти є особистісні якості випускників, для співробітників і студентів показником якості є їхні стосунки. При цьому був виявлений цікавий факт: хоча студенти позитивно оцінювали використовувані методи викладання і навчання, але при цьому вони висловлювали невпевненість у тому, чи отримують вони якісну освіту. Відтак, автори пропонують закладам вищої освіти чітко формулювати своїм студентам зв'язки між навичками та якість, які вважаються важливими роботодавцями, та завданнями і видами діяльності, які використовуються для їх розвитку. [16]

Як бачимо, поняття якості вищої освіти є досить багатограним і тому не дивно, що на для її забезпечення, заклади вищої освіти обирають різноманітні шляхи й методи.

Зокрема, Університет Гельсінкі, ставлячи перед собою мету до 2030 року стати одним із провідних університетів

світу, робить ставку на поглиблені та інноваційні знання у конкретних дисциплінах, міждисциплінарні дослідження і міждисциплінарну співпрацю, викладання високого рівня. При цьому передбачається проведення досліджень, спрямованих на вирішення основних глобальних проблем. [20]

Узагальнення вище викладеного дає підстави для таких висновків:

- 1) якість вищої освіти – феномен, який виражає міру довіри зацікавлених сторін до процесу і результату освітнього процесу;
- 2) якість вищої освіти пов'язана з відповідністю результату освітнього процесу запитам суспільства;
- 3) якість вищої освіти досягається відповідною організацією освітнього процесу;
- 4) у забезпеченні якості освітнього процесу вагомому роль відіграє висококваліфікований штат працівників освітнього закладу;
- 5) оцінку якості вищої освіти можуть дати як споживачі її послуг (здобувачі), так і споживачі її результатів (роботодавці).

Мета (Purpose). Проаналізувати найбільш ефективні методи (систему кроків) забезпечення якості вищої освіти.

Методи (Methods). Для з'ясування найбільш ефективних методів (системи кроків) забезпечення якості вищої освіти проводився теоретичний аналіз особливостей освітнього процесу в університетах, що посідають лідерські позиції у QS World University Rankings [18]: у Масачусетському технологічному університеті, Оксфордському, Стенфордському, Гарвардському та Кембриджському університетах. Джерелами інформації обрано оприлюднені в мережі Інтернет відгуки наших співвітчизників, котрі були студентами чи працівниками зазначених закладів вищої освіти. Мотивація такого вибору: студенти є безпосередніми споживачами послуг; відгуки надані деякими із

них по завершенні навчання, коли була можливість оцінити значущість набутих компетенцій для працевлаштування; наявний досвід навчання в українських закладах вищої освіти дозволив звернути увагу на відмінності освітнього процесу.

Результати (Results). Перший у світовому рейтингу Масачусетський технологічний університет відомий насамперед своїми передовими дослідженнями й інноваціями, а також практичною освітою. [11]

В. Куліков, згадуючи про своє навчання у Масачусетському технологічному університеті, виокремлює такі особливості освітнього процесу: надання знань, що є інструментарієм для заглиблення в будь-яку тему; свобода студента у формуванні графіку та змісту навчальних курсів; дух дружньої конкуренції, що мотивує до навчання; видатний викладацький склад і доступність викладачів до запитань; запрошення вести лекції відомих людей. [6]

С. Бадовська, ділячись своїм досвідом навчання в Оксфордському університеті, зауважує, що тут вчать думати й критично аналізувати, а не запам'ятовувати. [10]

І. Примаченко, зауважує такі особливості навчання у Стенфордському університеті: доступність усіх матеріалів до пар через онлайн-систему; семінарські заняття проходять як досить тривалі заняття у формі дискусій, які потребують високого рівня активності студентів та досить серйозної підготовки (виконання письмових завдань, складного аналітичне читання великої кількості сторінок текстів). [9]

С. Хутка, викладачка Стенфордського університету, член Соціологічної асоціації України та Американської соціологічної асоціації, зазначає, що для викладача дуже важливо мати максимально привабливий і варіативний курс, з якого студенти можуть отримати унікальну інформацію. Студенти обирають най-

більш цікаві для них курси, під час занять вони ставлять неймовірну кількість запитань, дискутують, вони мотивовані до навчання. [3]

Г. Солодко, навчаючись у Гарвардському університеті, відзначає такі особливості викладання: воно іде в ногу з часом, студентам дають розбирати кейси з реального життя, на лекції треба приходити готовим і володіти матеріалом, який буде обговорюватися, лектору треба ставити запитання. [13]

В. Самохвалов, який здобув ступінь PhD в Кембриджському університеті, виокремлює такі особливості навчання у цьому закладі вищої освіти: у студентів розвивають критичність і швидкість мислення, тому їм систематично доводиться опрацьовувати великі обсяги інформації; з кожного предмету кожні два тижні доводиться писати досить поширені і ґрунтовні есе; після лекцій відбуваються заняття один-на-один чи двана-один із викладачем, що вимагає серйозної підготовки до такого заняття. [12] Варто зауважити, що кожен із вище згаданих авторів, ділячись своїм досвідом, описує освітній процес в університетах як високоефективний. Відтак, вартують розгляду на предмет запровадження чи активізації використання у вітчизняних закладах вищої освіти такі методи підвищення якості навчання здобувачів:

- дослідницькі проекти,
- лекції діалогічного характеру з розбором актуальних кейсів,
- написання творчих есе під час самостійної роботи на підґрунті опрацювання заданих наукових джерел,
- семінари-дискусії із заохоченням студентів до постановки великої кількості запитань та пошуку відповіді на них,
- підготовка студентів до лекції шляхом опрацювання наукової літератури за її тематикою,
- індивідуальні співбесіди за темою занять,
- запрошення на окремі лекції відомих вузькопрофільних фахівців відповідної галузі.

Досвід студентів провідних університетів світу засвідчує, що навчання за такими методами сприяє опануванню знань, виробленню необхідних компетенцій, активізує відчуття спроможності бути успішним у професії, дає поштовх до бажання розвиватись далі: працювати і вдосконалюватись, відкривати свою справу, продовжувати свою освіту.

Висновки і перспективи (Discussion). Проведене дослідження стало підґрунтям для висновку про те, що для забезпечення високого рівня якості освітнього процесу в ЗВО доцільно запроваджувати такі методи навчання: діалогічний (дискусії, обговорення, індивідуальні співбесіди), метод кейсів, проєктний, письмові есе, опрацювання наукової літератури. Важливими умовами їх запровадження має бути професіоналізм викладача, мотивованість студентів, актуальність опрацьованого матеріалу, акцент на розвиток критичного й творчого мислення, забезпечення прояву індивідуальності здобувачів у їх навчанні.

Перспективою подальших досліджень цього напрямку залишається розробка змістовного наповнення системи окреслених методів у контексті навчальних дисциплін та аналіз ефективності їх запровадження з огляду на важливість формування готовності особистості до навчання упродовж життя.

Список використаних джерел

17. Авшенюк Н. Про якісну вищу освіту. URL: <https://naga.gov.ua/2020/06/%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%8F%D0%BA%D1%96%D1%81%D0%BD%D1%83-%D0%B2%D0%B8%D1%89%D1%83-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83/> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
18. Бушковська Н. Як змінити якість вищої освіти в Україні? Допоможе британський досвід. *Українська правда. Життя*.

URL:

<https://life.pravda.com.ua/society/2019/11/13/238874/> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)

19. Відмінності в роботі викладача у Стенфордській й українських вишах. URL: <https://osvita.uz.ua/vidminnosti-v-roboti-vykladacha-u-stenfordi-i-ukrayinskyh-vyshah/> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
20. Дурдас А., Кравчук Т. Якість вищої освіти: міжнародний дискурс. *Освітнологічний дискурс*. 2022. Том 36. № 1. С. 185–197. (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
21. Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. N 1556 – VII. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/TM050019> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
22. Как программист из Днепра поступил в MIT, продал свой стартап Google и стал техлидом в Pinterest. URL: <https://dou.ua/lenta/interviews/the-first-ukrainian-in-mit/> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
23. Калінічева Г. Якість вищої освіти як складова формування людського капіталу: виклики для України. *Освітнологія*. 2021. № 10. С. 24–36. (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
24. Ніколаєнко С. М. Якість вищої освіти – запорука конкурентоспроможності українських університетів. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2020. Том 2, № 2. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/issue/view/3> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
25. Примаченко І. Чим топові західні університети відрізняються від українських. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2018/10/10/233557/> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
26. Про навчання в Оксфордській: стипендіатка «Всесвітніх студій» С. Бадовська. URL: <https://worldwidestudies.org/page17403851.html> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
27. 50+ найкращих університетів у світі для комп'ютерних наук. URL: <https://worldscholarshub.com/uk/best->

- [universities-for-computer-sciences-in-the-world/](#) (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
28. Самохвалов В. Кто вступае до Кембриджа і чи варте воно того. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2225713-hto-vstupae-do-kembridza-i-ci-varte-vono-togo.html> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
 29. Солодко Г. Власний досвід: Я навчаюся у Гарварді. URL: <https://www.the-village.com.ua/village/knowledge/practice/267677-harvard> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
 30. Фініков Т. В. Якість вищої освіти: сучасне розуміння та український контекст. URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/03/yakist_vysh_osvity_T.Finikov_01.2019.pdf (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
 31. Chang W. Quality in higher education. URL: <https://www.swinburne.edu.my/campus-beyond/quality-higher-education.php> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
 32. Dicker R., Garcia M., Kelly A. & Mulrooney H. What does "quality" in higher education mean? Perception of staff, students and employers. *Studies in Higher Education*. 2018. URL: https://www.researchgate.net/publication/323669298_What_does_'quality'_in_higher_education_mean_Perceptions_of_staff_students_and_employers (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
 33. Faganel A. & Dolinšek S. Quality Management Systems in Higher Education. URL: <https://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/961-6486-71-3/245-252.pdf> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
 34. QS Top Universities. URL: <https://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2022> (Дата звернення: 05.12.2022 р.)
 35. Quality of education. URL: <https://healthsciences.ku.dk/about/quality-education/> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)
 36. University of Helsinki: Quality management. URL:

<https://www.helsinki.fi/en/about-us/strategy-economy-and-quality/quality-management> (Дата звернення: 28.11.2022 р.)

References

1. Avshenyuk N. Pro yakisnu vyschu osvity. [About quality higher education] URL: <https://naqa.gov.ua/2020/06/%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D1%8F%D0%BA%D1%96%D1%81%D0%BD%D1%83-%D0%B2%D0%B8%D1%89%D1%83-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%83/> (In Ukraine)
2. Bushkovska N. Yak zminyty yakist vyshchoi osvity v Ukrayini? Dopomozhe brytanskyi dosvid. [How to change the quality of higher education in Ukraine? British experience will help] *Ukrayinska pravda*. Zhyttya. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2019/11/13/238874/> (In Ukraine)
3. Vidminnosti v roboti vykladacha u Stenfordi i ukrayinskyh vyshah. [Differences in the work of a teacher at Stanford and Ukrainian universities] URL: <https://osvita.uz.ua/vidminnosti-v-roboti-vykladacha-u-stenfordi-i-ukrayinskyh-vyshah/> (In Ukraine)
4. Durdas A., Kravchuk T. Yakist vyshchoyi osvity: mignarodnyi dyskurs. [The quality of higher education: an international discourse] *Osvitologichnyi dyskurs*. 2022. Tom 36. № 1. С. 185–197. (In Ukraine)
5. Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. N 1556 – VII. Закон "Pro vyshchu osvitu" vid 01.07.2014 р. N 1556 – VII. [Law "On Higher Education" dated 01.07.2014 N 1556-VII] URL: <https://ips.ligazakon.net/document/TM050019> (In Ukraine)
6. Yak programist iz Dnipra vstupyv u MIT, prodav startup Google i stav tehlidom v Pinterest. [As a programmer from Dnipro entered to MIT, sold his startup to Google and became a tech leader at Pinterest] URL:

<https://dou.ua/lenta/interviews/the-first-ukrainian-in-mit/> (In Ukraine)

7. Kalinicheva H. Yakist vyshchoyi osvity yak skladova formuvannia ludskogo kapitalu: vyklyky dla Ukrainy. [The quality of higher education as a component of human capital formation: challenges for Ukraine] *Osvitiligiya*. 2021. № 10. С. 24–36. (In Ukraine)

8. Nikolayenko S. M. Yakist vyshchoyi osvity – zaporuka konkurentos-promoznosti ukrayinskykh universytetiv. [The quality of higher education is the key to the competitiveness of Ukrainian universities] *Visnyk Nacionalnoyi akademiyi pedagogichnykh nauk Ukrayiny*. 2020. Tom 2, № 2. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/issue/view/3> (In Ukraine)

9. Prymachenko I. Chym topovi zahidni universytety vidrizniayutsia vid ukrayinskykh. [How do top Western universities differ from Ukrainian ones] URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2018/10/10/233557/> (In Ukraine)

10. Pro navchannia v Oksfordi: stypendiatka "Vsesvitnih studiy" S. Badovska. [About studying in Oxford: "World Studies" scholarship holder S. Badovska] URL: <https://worldwidestudies.org/page17403851.html> (In Ukraine)

11. 50+ naykrashchykh universytetiv u sviti dla kompyuternykh nauk. [50+ Best Universities in the World for Computer Science] URL: <https://worldscholarshub.com/uk/best-universities-for-computer-sciences-in-the-world/> (In Ukraine)

12. Samohvalova V. Hto vstupaye do Kembrydga i chy varte vono togo [Who gets into Cambridge and is it worth it] URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2225713-hto-vstupae-do-kembridza-i-ci-varte-vono-togo.html> (In Ukraine)

13. Solodko H. Vlasnyi dosvid: Ya navchayusia u Harvardi. [Personal experience: I study at Harvard] URL:

<https://www.the-village.com.ua/village/knowledge/practice/267677-harvard> (In Ukraine)

14. Finikov T. V. Yakist vyshchoyi osvity: suchasne rozuminnia ta ukrayinskyi kontekst. [Quality of higher education: modern understanding and Ukrainian context] URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2019/03/yakist_vysh_osvity_T.Finikov_01.2019.pdf (In Ukraine)

15. Chang W. Quality in higher education. URL: <https://www.swinburne.edu.my/campus-beyond/quality-higher-education.php> (In English)

16. Dicker R., Garcia M., Kelly A. & Mulrooney H. What does "quality" in higher education mean? Perception of staff, students and employers. *Studies in Higher Education*. 2018. URL: https://www.researchgate.net/publication/323669298_What_does_'quality'_in_higher_education_mean_Perceptions_of_staff_students_and_employers (In English)

17. Faganel A. & Dolinšek S. Quality Management Systems in Higher Education. URL: <https://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/961-6486-71-3/245-252.pdf> (In English)

18. QS Top Universities. URL: <https://www.topuniversities.com/university-rankings/world-university-rankings/2022> (In English)

19. Quality of education. URL: <https://healthsciences.ku.dk/about/quality-education/> (In English)

20. University of Helsinki: Quality management. URL: <https://www.helsinki.fi/en/about-us/strategy-economy-and-quality/quality-management> (In English)

**MODERN METHODS OF ENSURING THE QUALITY OF EDUCATIONAL SERVICES IN
HIGH SCHOOLS: ANALYTICAL REVIEW**
Martyniuk I. A., Tesliuk V. M.

Annotation. *The article analyzes the concept of the quality of higher education and approaches to its provision. The essence of the understanding of high-quality professional training by domestic and foreign scientific and pedagogical workers is considered. Attention is focused on the multifaceted phenomenon of the quality of higher education and the variety of ways and methods of its provision. The results of a theoretical analysis of the features of the educational process at the leading universities in the QS World University Rankings: Massachusetts Institute of Technology, Oxford, Stanford, Harvard and Cambridge are highlighted. A conclusion was made about the importance of introducing or intensifying the use in domestic institutions of higher education of the following methods of improving the quality of education of applicants: research projects, lectures of a dialogic nature with the analysis of actual cases, writing creative essays during independent work based on the study of given scientific sources, seminars-discussions with encouragement students to ask a large number of questions and find answers to them, preparing students for the lecture by studying the scientific literature on its topic, individual interviews on the subject of the classes, invitations to separate lectures by well-known narrow-profile specialists in the relevant field.*

Keywords: *quality of educational services, higher education, universities, higher education, teaching methods, educational process.*